

บรรณานุกรม

ภาษาไทยหนังสือ

- กมล สุกประเสริฐ. เทคนิคการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- การคลัง, กระทรวง กรมบัญชีกลาง. หนังสือที่ กค. 0502/51426. ลงวันที่
21 ธันวาคม 2524.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529.
- บุญเลิศ ศุภกสิณ. "บทความเกี่ยวกับการสื่อสารทั่วไป." วารสารศาสตร์ 25
ที่ระลึกในงานฉลอง 25 ปี คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- ประคอง กรรณสุข. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ประมะ สกะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- มหาดไทย, กระทรวง. กองอาสาพัฒนา, กรมการพัฒนาชุมชน. ระเบียบอาสาพัฒนา
โรงพิมพ์กรมการพัฒนาชุมชน, 2526.
- มหาดไทย, กระทรวง กรมการพัฒนาชุมชน. บลงานกองอาสาพัฒนา, โรงพิมพ์
กรมการพัฒนาชุมชน, 2526.
- มหาดไทย, กระทรวง. ระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาและเยาวชน
อาสาพัฒนา พ.ศ. 2522.
- วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2523.
- เสาวลักษณ์ เปี่ยมปิกิ. คู่มือการออกแบบสอบถาม และการเตรียมข้อมูลสำหรับใช้
โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพ
มหานคร : กรุงเทพมหานคร, 2522.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. การสำรวจแรงงานรอบ 2 ปี 2517-2523.

อำนวยการวิทย์ ชูวงศ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. แผนกวิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่น ๆ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาบทบาทสื่อมวลชนต่อการ
ศึกษาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2521.

กัรณา ทองเสวก. "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์
เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา." วิทยานิพนธ์ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

นิตยา คำเมือง. "การเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของสตรี
ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา
นิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นพพร ปรียุภระ. "การศึกษาความสนใจของนิสิตมหาวิทยาลัยในพระนครต่อเรื่อง
ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์." วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2509.

ประคอง นาควานิช. "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา
ในจังหวัดพระนครธนบุรี." วิทยานิพนธ์ แผนกโสตทัศนศึกษา คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

เวทย์ ธโนปจัย. "การศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับสื่อมวลชนและความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลของประชากรในเขตเมืองและชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ศิริชัย ศิริกายะ. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาในเขตเมืองปทุมธานี : ศึกษาเฉพาะกรณี
อำเภอคลองหลวง และอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ศิริชัย ศิริกายะ และ จุมพล รอคคำกี. การสำรวจการรับสารจากสื่อมวลชนใน
ชนบท. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สมควร กวียะ. นิตยการรับข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านชนบทไทย. กรุงเทพฯ :
สถาบันไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทสรุปรายงานBooks

- Atkinson, J.W. Exploration in Personality. New York: Oxford University Press, 1938.
- Bettinghaus, Erwin P. Persuasive Communication. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc., 1968.
- Burgoon, Michael. Approaching Speed/Communication. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Escalona, Festinger and Lewin, cite by Atkinson. An Introduction to Motivation. New York : D. Van Nostrand Reinhold, 1966.
- Klapper, Joseph T. The Effect of Communication. New York: The Free Press, 1960.
- Kat, E. and Lazarfeld P. Personal Influence. New York : The Free Press, 1955.
- Murray, H.A. Explorations in Personality. New York: Oxford University Press, 1938.
- De Fleur, Melvin L. Theories of Mass Communication. New York: David McKay Company, 1970.
- McClelland, D.C. The Achievement Motive. New York: Appleton-Century-Crofts, 1953.
- Rogers, Everett M. and Shoemaker, Floyd F. Communication of Innovation. (nd. ed.); New York: The Free Press, 1971.
- Rogers, Everett M. and Kincaid, Lawrence D. Communication Network Toward a New Paradigm for Research. New York: The Free Press, 1981.

Rogers, Everett M. and Lynne, Svenning. Modernization Among Peasants: The Impact of Communication. New York: Rinehart and Winston, Inc., 1969.

Schramm, Wilbur. Mass Media and National Development. Stanford, California: Stanford University Press, 1964.

Schramm, Wilbur. and White, David M. "Age Education and Economic Status as Factor in Newspaper Reading" in Wilbur Schramm, Mass Communication. University of Illinois Press, Urban (1972) 2 nd ed.

Other Materials

Bendig, A.W. "Predictive and Postdictive Validity of Need Achievement Measure." Journal of Education Research. 52 (1958): 119-120.

Friedson, Eliot. "Communication Research and the Concept of the Mass." In America Sociologist Review 18(1950): 13-17.

Galen, R.R. Differences Between Daily Newspaper Subscribers and Nonsubscribers. Journalism Quarterly, Iowa: Summer, 1973.

Hermans, Hubert J.M. "A Questionare Measure of Achievement Motivation." Journal of Applied Psychology. 54 (1970): 355.

Mogan, E.C. Pattern of Newspaper Readership. A National Survey of Readership by Demographic Groups, Dissertation Abstracts. New York: April, 1972.

Reed, Horace B. "College Students Motivation Relate to Voluntary Drop-out Under-Over Achievement." The Journal of Education Research. 61 (1968): 412-416.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ ฮิวเบิร์ต เจ. เอ็ม. เฮอ์แมนส์ได้ศึกษาอยู่เป็นเวลานานและหลายครั้ง เพื่อให้แบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้และวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้จริง ๆ เขาได้ศึกษาแบบทดสอบ TAT (Thematic Apperception Test) ของ แมคเคลแลนค ซึ่ง เป็นวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่นิยมใช้กันมาก เขาได้ศึกษาลักษณะวิจัยของผู้วิจัยคนก่อน ๆ ได้ศึกษาเรื่องนี้ และพบว่าแบบทดสอบ TAT ยังมีข้อบกพร่องในเรื่องความเชื่อถือ เขาจึงได้สร้างแบบสอบถามของตนเองขึ้นมา โดยอาศัยหลักเกณฑ์ 10 ประการ¹ ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีระดับความทะเยอทะยานสูง
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความหวังอย่างมากว่าคนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำของตนจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความพยายามไปสู่สถานะที่สูง
4. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะออกทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานานๆ
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกรบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ
6. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะรู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะเลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

---

¹ Hubert J.M. Hermans, "A Questionare Measure of Achievement Motivatiogh," Journal of Applied Psychologo, 54 1970, p. 355.

9. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ต้องการให้คนเป็นที่รู้จักแก่คนอื่น โดยพยายามทำงานของคนให้ได้ดี

10. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้ดีเสมอ

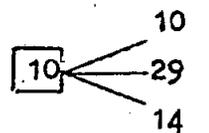
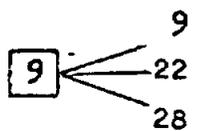
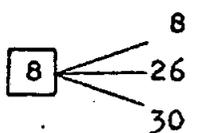
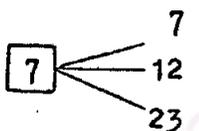
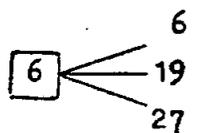
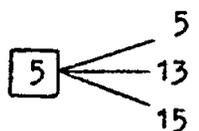
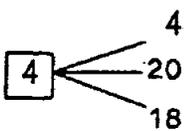
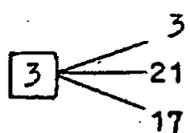
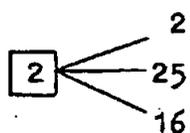
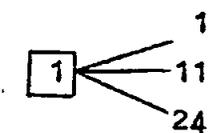
แบบสอบถามที่เขาสร้างขึ้นนี้ เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ มีทั้งหมด 92 ข้อ แต่มีเพียง 29 ข้อ ที่สามารถวัดได้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่พึงไว้ และค่าความเชื่อถือได้ภายในของแบบสอบถามนี้เป็น .82¹ (Kuder-Richardson Formular 20)

เนื่องจากคำถามในแบบสอบถามของ เฮอร์แมนส์ ส่วนมากเป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน การสอน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงคำถามให้เหมาะสมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานอาสาพัฒนา คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางงานจิตวิทยา โดยอาศัยหลักเกณฑ์ 10 ประการดังกล่าวของเฮอร์แมนส์ และกำหนดให้คำถาม 3 ข้อ ตรงกับหลักเกณฑ์ 1 ประการ คำถามแต่ละข้อไม่เรียงกันตามลำดับกับหลักเกณฑ์ ดังแผนผังที่แสดงให้เห็นได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Ibid., p. 359.

แบบสอบถามเรื่องแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา
 ความหลักเกณฑ์ 10 ประการ ของ เฮอร์แมนส์

หลักเกณฑ์ 10 ประการ ของ เฮอร์แมนส์
 ตัวเลข เป็นจำนวนข้อแบบสอบถามวัดความหลักเกณฑ์ 10 ประการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคำนวณ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไปสัมฤทธิ์

กรณี	ข้อ																														คะแนน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	รวม
1	4	4	4	4	5	3	3	2	3	2	5	4	5	5	5	5	2	2	4	5	3	5	5	5	5	2	5	5	5	2	118
2	2	3	5	4	5	4	5	2	5	2	5	4	5	2	5	4	4	4	5	5	3	5	5	4	5	3	3	5	5	3	121
3	4	3	4	4	5	3	5	4	5	5	4	4	5	2	5	5	3	3	4	5	3	5	4	5	5	5	4	5	5	2	125
4	4	4	5	4	5	4	3	4	5	5	3	4	5	5	5	4	4	5	5	5	3	5	5	5	5	3	4	5	5	4	132
5	4	5	4	4	4	4	2	4	3	5	5	4	5	5	5	5	3	1	5	5	3	5	2	4	5	5	5	5	5	5	126
6	4	2	5	4	5	4	4	2	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	3	5	5	5	5	2	5	5	5	2	128
7	4	5	5	5	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	5	3	2	5	5	3	5	3	5	5	3	3	5	5	4	131
8	5	5	5	4	5	4	2	3	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	1	2	3	5	5	2	129
9	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	2	4	4	4	4	5	3	3	5	5	4	5	5	3	5	5	5	133
10	4	4	5	4	5	4	5	3	2	5	4	4	4	5	5	5	4	4	5	5	3	5	5	5	4	3	5	5	5	2	128
11	4	4	5	4	5	4	1	4	5	2	3	5	1	5	5	4	3	5	5	3	1	4	2	5	4	2	5	3	5	4	112
12	4	4	5	4	5	4	3	3	5	5	3	4	5	5	5	4	3	4	5	5	1	5	5	5	5	5	5	5	5	3	129
13	3	3	5	1	5	4	2	5	2	5	4	4	2	5	4	4	4	2	5	4	3	5	4	5	5	2	5	3	5	3	113
14	5	4	4	1	5	3	5	2	3	5	4	4	3	2	5	4	5	4	5	1	2	5	5	5	5	3	5	4	5	3	116
15	3	5	4	4	5	3	5	3	5	5	4	4	5	5	5	5	3	2	5	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5	3	130
16	5	4	5	4	5	4	3	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	4	5	5	3	5	5	5	4	5	5	5	5	5	138
17	4	4	5	4	5	4	4	5	2	5	4	4	4	5	5	5	4	4	5	3	3	4	5	5	5	5	5	5	5	3	130
18	5	4	5	4	5	4	5	3	3	5	5	4	5	5	5	4	4	4	5	5	3	5	5	5	4	5	5	5	5	5	136
19	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	1	5	4	3	4	2	5	3	4	5	5	4	5	3	3	5	5	3	123
รวม	76	77	89	71	94	72	72	66	78	86	81	78	80	83	92	83	72	65	93	82	54	93	85	91	87	67	83	90	95	63	2398
Σx ²	314	325	421	283	466	276	306	248	348	412	355	322	372	391	448	369	286	249	457	378	164	457	399	439	415	265	377	434	475	231	10682

$$SS_{\text{item}} = \frac{(\sum X_{\text{col.1}})^2}{n} + \frac{(\sum X_{\text{col.2}})^2}{n} + \frac{(\sum X_{\text{col.3}})^2}{n} + \dots + \frac{(\sum X_{\text{col.k}})^2}{n} - \frac{(\sum X)^2}{nk}$$

$$\begin{aligned} \text{แบบที่ 7} &= \frac{(76)^2}{19} + \frac{(77)^2}{19} + \frac{(89)^2}{19} + \frac{(71)^2}{19} + \frac{(94)^2}{19} + \frac{(72)^2}{19} + \frac{(66)^2}{19} + \frac{(78)^2}{19} + \\ &\frac{(86)^2}{19} + \frac{(81)^2}{19} + \frac{(78)^2}{19} + \frac{(80)^2}{19} + \frac{(83)^2}{19} + \frac{(92)^2}{19} + \frac{(92)^2}{19} + \frac{(83)^2}{19} + \\ &\frac{(72)^2}{19} + \frac{(65)^2}{19} + \frac{(93)^2}{19} + \frac{(82)^2}{19} + \frac{(54)^2}{19} + \frac{(93)^2}{19} + \frac{(85)^2}{19} + \frac{(91)^2}{19} + \\ &\frac{(87)^2}{19} + \frac{(67)^2}{19} + \frac{(83)^2}{19} + \frac{(90)^2}{19} + \frac{(95)^2}{19} + \frac{(65)^2}{19} - \frac{(2398)^2}{(19)(30)} \\ &= \frac{5776}{19} + \frac{5929}{19} + \frac{7921}{19} + \frac{5041}{19} + \frac{8836}{19} + \frac{5184}{19} + \frac{4356}{19} + \frac{6084}{19} + \\ &\frac{7396}{19} + \frac{6561}{19} + \frac{6084}{19} + \frac{6400}{19} + \frac{6889}{19} + \frac{8464}{19} + \frac{8464}{19} + \frac{6889}{19} + \\ &\frac{5184}{19} + \frac{4225}{19} + \frac{8649}{19} + \frac{6724}{19} + \frac{2916}{19} + \frac{8649}{19} + \frac{7225}{19} + \frac{8281}{19} + \\ &\frac{7569}{19} + \frac{4489}{19} + \frac{6889}{19} + \frac{8100}{19} + \frac{9025}{19} + \frac{4225}{19} - \frac{5750404}{570} \\ &= \frac{198424}{19} - \frac{5750404}{570} \\ &= 10443.37 - 10088.43 \\ &= 354.94 \end{aligned}$$

$$SS_{ind} = \frac{(\sum X_{row\ i\ 1})^2}{k} + \frac{(\sum X_{row\ i\ 2})^2}{k} + \frac{(\sum X_{row\ i\ 3})^2}{k} + \dots$$

$$+ \frac{(\sum X_{row\ i\ n})^2}{k} + \frac{(\sum X)^2}{nk} \quad (df = n - 1)$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{(118)^2}{30} + \frac{(121)^2}{30} + \frac{(125)^2}{30} + \frac{(132)^2}{30} + \frac{(126)^2}{30} + \frac{(128)^2}{30} + \frac{(131)^2}{30} + \\ &= \frac{(129)^2}{30} + \frac{(133)^2}{30} + \frac{(128)^2}{30} + \frac{(112)^2}{30} + \frac{(129)^2}{30} + \frac{(113)^2}{30} + \frac{(116)^2}{30} + \frac{(130)^2}{30} + \\ &\frac{(138)^2}{30} + \frac{(130)^2}{30} + \frac{(136)^2}{30} + \frac{(123)^2}{30} + \frac{(2398)^2}{570} \\ &= \frac{13924}{30} + \frac{14641}{30} + \frac{15625}{30} + \frac{17424}{30} + \frac{15876}{30} + \frac{16384}{30} + \frac{17161}{30} + \\ &\frac{16641}{30} + \frac{17689}{30} + \frac{16384}{30} + \frac{12544}{30} + \frac{16641}{30} + \frac{12769}{30} + \frac{13456}{30} + \\ &\frac{16900}{30} + \frac{19044}{30} + \frac{16900}{30} + \frac{18496}{30} + \frac{15129}{30} - \frac{5750404}{570} \\ &= \frac{303628}{30} - \frac{5750404}{570} \\ &= 10120.93 - 10088.43 \\ &= 32.5 \end{aligned}$$

$$SS_{total} = \sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{nk}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= 10682 - \frac{(2398)^2}{(19)(30)} \\ &= 10682 - \frac{5750404}{570} \\ &= 10682 - 10088.43 \\ &= 593.57 \end{aligned}$$

$$SS_{\text{error}} = SS_{\text{total}} - SS_{\text{item}} - SS_{\text{ind}} \quad [df = (n - 1)(k - 1)]$$

$$\text{แทนค่า} = 529.57 - 354.49 - 32.5$$

$$= 206.13$$

$$MS_{\text{ind}} = \frac{SS_{\text{ind}}}{n-1}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{32.5}{19-1}$$

$$= 1.81$$

$$MS_{\text{error}} = \frac{SS_{\text{error}}}{(n-1)(k-1)}$$

$$= \frac{206.13}{(18)(29)}$$

$$= \frac{206.13}{522}$$

$$= 0.39$$

$$r_{tt} = 1 - \frac{MS_{\text{error}}}{MS_{\text{ind}}}$$

$$= 1 - \frac{0.39}{1.81}$$

$$= 1 - .21$$

$$= .79$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับนี้ = .79

ภาคผนวก ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 10 มกราคม 2528

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์ นิสิตปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสารการรับสมัครงานของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย" ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการใช้สื่อมวลชนในการรับสมัครงานอาสาพัฒนา และพัฒนากรในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากหลักฐานการสมัครงานอาสาพัฒนาที่ท่านส่ง ไปยังกรมการพัฒนาชุมชน ทำให้ข้าพเจ้าทราบได้ว่าท่านเป็นผู้สมัครคนหนึ่งที่มีใจงานอาสาพัฒนามาก จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง การตอบแบบสอบถามของท่านครั้งนี้ ไม่เกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าเป็นอาสาพัฒนาแต่อย่างใด ค่าตอบแทนจะเก็บเป็นความลับเพื่อใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดตอบแบบสอบถาม และกรุณาส่งคืนข้าพเจ้าภายในวันที่ 25 มกราคม 2528 ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง ขอขอบคุณล่วงหน้าในความร่วมมือของท่านในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

เสมอสุข อุไรสวัสดิ์

(นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์)

แบบสอบถาม

เรื่องการศึกษาการเปิดรับชาวสารและการแสวงหาชาวสารการรับสมัครงานของผู้สมัคร
เป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ตอนที่ 1 ภูมิหลังทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกรอกคำตอบโดยเติมคำในช่องว่างและวงกลมหน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. เพศของท่าน
  1. ชาย
  2. หญิง
2. ท่านอายุ.....ปี .....เดือน
3. ระดับการศึกษาของท่าน
  1. ปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์ โปรระบุสาขา.....
  2. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง โปรระบุสาขาหรือวิชาเอก.....
  3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โปรระบุสาขา.....
  4. อื่น ๆ โปรระบุ.....
4. ภูมิลำเนาเดิมของท่านอยู่ภาคไหน
  1. ภาคเหนือ
  2. ภาคใต้
  3. ภาคกลาง
  4. ภาคอีสาน
5. ครอบครัวยุคของท่านมีรายได้รวมต่อปีประมาณ
  1. 10,001-20,000 บาท
  2. 20,001-30,000 บาท
  3. 30,001-40,000 บาท
  4. 40,001-50,000 บาท
  5. 50,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนา

โปรดวงกลมหน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. โดยปกติ ท่านฟังวิทยุหรือไม่
  1. ฟัง
  2. ไม่ค่อยฟัง (ถ้าไม่ฟังข้ามไปข้อ 3)
2. ถ้าท่านฟังวิทยุ ท่านฟังบ่อยครั้งเท่าไรต่อสัปดาห์
  1. ทุกวัน
  2. 5-6 ครั้ง
  3. 3-4 ครั้ง
  4. 1-2 ครั้ง
3. ท่านเคยฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องการรับสมัครงานอาสาพัฒนาหรือไม่
  1. เคยฟัง
  2. ไม่เคยฟัง (ถ้าไม่เคยฟังข้ามไปข้อ 5)
4. ถ้าท่านเคยฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องการรับสมัครงานอาสาพัฒนา ในช่วงที่มีการประกาศรับสมัคร (ระหว่างวันที่ 19 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 17 ธันวาคม 2527) ท่านฟังวิทยุบ่อยครั้งเท่าไรต่อสัปดาห์
  1. เกินกว่า 6 ครั้ง
  2. 5-6 ครั้ง
  3. 3-4 ครั้ง
  4. 1-2 ครั้ง
5. โดยปกติ ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่
  1. อ่าน
  2. ไม่อ่าน (ถ้าไม่ได้อ่านข้ามไปข้อ 7)
6. ถ้าท่านอ่านหนังสือพิมพ์ ท่านอ่านบ่อยครั้งเท่าไรต่อสัปดาห์
  1. ทุกวัน
  2. 5-6 ครั้ง
  3. 3-4 ครั้ง
  4. 1-2 ครั้ง
7. ท่านเคยอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องการรับสมัครงานอาสาพัฒนาหรือไม่
  1. เคยอ่าน
  2. ไม่เคยอ่าน
8. ถ้าท่านเคยอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องการรับสมัครงานอาสาพัฒนา ท่านอ่านบ่อยครั้งเท่าไรต่อสัปดาห์
  1. เกินกว่า 6 ครั้ง
  2. 5-6 ครั้ง
  3. 3-4 ครั้ง
  4. 1-2 ครั้ง

ตอนที่ 3 การแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา

โปรดวงกลมหน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. ท่านได้รับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาครั้งแรกจากแหล่งข่าวสารใด
  1. เพื่อน
  2. ญาติ
  3. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน
  4. หนังสือพิมพ์
  5. วิทยุ
  6. เอกสารเผยแพร่ (ประกาศ แผ่นพับ แผ่นปลิว โปสเตอร์)
  7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. เมื่อท่านได้รับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนา ท่านไปขอคำแนะนำปรึกษาหรือแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากใคร ให้เรียงลำดับความสำคัญโดยใช้นิยามเลขใส่ในหน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

☐ เพื่อน	☐ พ่อแม่	☐ ญาติ
☐ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	☐ หนังสือพิมพ์	☐ วิทยุ
☐ เอกสารเผยแพร่	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. การไปแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมของท่านมีลักษณะอย่างไร
  1. ทุกคู่
  2. ปรึกษาหารือ
  3. คนควาเอกสาร
  4. สอบถาม

4. ท่านมีเหตุผลอะไรในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม
  1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจสมัครเป็นอาสาพัฒนา
  2. เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม
  3. เพื่อประเมินคุณค่าการเป็นอาสาพัฒนา

ตอนที่ 4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา

โปรดวงกลมหน้าข้อที่เป็นคำตอบของท่าน

1. คนอื่น ๆ คิดว่าท่านเป็นคน
  1. ขยันขันแข็งในการทำงานมาก
  2. ขยันขันแข็งในการทำงาน
  3. ค่อนข้างขยันขันแข็งในการทำงาน
  4. ไม่ค่อยขยันขันแข็งในการทำงาน
  5. ไม่ขยันขันแข็งในการทำงาน
2. ความปกติในขณะที่ท่านทำงานอยู่นั้น ท่านมุ่งทำงานให้มีประสิทธิภาพ
  1. สูงมาก
  2. สูง
  3. ค่อนข้างสูง
  4. ปานกลาง
  5. ต่ำ
3. เมื่อท่านเป็นอาสาพัฒนาแล้ว ในภายหน้าท่านคิดว่า
  1. วางงานเหมือนเดิม
  2. เป็นพัฒนากร
  3. ออกไปช่วยพ่อแม่ที่บ้าน
  4. อาจไปทำงานอื่น
  5. แล้วแต่ดวง
4. เมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายงานที่ยากและลำบากให้ท่านทำ ท่านจะทำอย่างไร
  1. ชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาทราบว่าตัวเองไม่มีความสามารถ
  2. ปรึกษากับผู้บังคับบัญชาก่อนทำงานนั้น
  3. พยายามทำให้ได้
  4. ทำไปเรื่อย ๆ เสร็จก็ช่าง ไม่เสร็จก็ช่าง
  5. ขอรองเพื่อนให้ช่วยทำ
5. ในขณะที่ท่านกำลังทำงานพัฒนาชุมชนอยู่นั้น เพื่อนบอกว่าอย่าทำเลยเหนื่อยเปล่า ๆ ท่านจะทำอย่างไร
  1. คิดก่อน
  2. เลิกทำ
  3. ทำต่อไปให้สำเร็จ
  4. เรียกร้องผลประโยชน์จากชาวบ้าน
  5. ทำต่อไปเพียงเล็กน้อยแล้วเลิกทำ

6. ความปกติ ท่านสามารถทำงานบางอย่างโดยไม่รู้สึกลำบาก
1. เป็นเวลานานมาก
  2. เป็นเวลานาน
  3. เป็นเวลาค่อนข้างนาน
  4. เพียงระยะเวลาสั้น
  5. เป็นระยะเวลาสั้นมาก
7. การไต่รับตำแหน่งที่มีเกียรติสูง ท่านคิดว่า
1. เป็นสิ่ง ไม่สำคัญเลย
  2. เป็นสิ่ง ที่สำคัญอยู่บ้าง
  3. เป็นสิ่งที่ไม่สำคัญมากนัก
  4. เป็นสิ่ง ที่ค่อนข้างสำคัญ
  5. เป็นสิ่ง ที่สำคัญอย่างยิ่ง
8. ในการทำงาน ถ้าท่านมีโอกาสเลือกเพื่อนร่วมงาน ท่านจะเลือก
1. เพื่อนที่ซื่อสัตย์
  2. เพื่อนที่ไว้ใจได้
  3. เพื่อนที่มีความคิดเห็นเหมือนกับท่าน
  4. เพื่อนที่มีความสามารถ
  5. เพื่อนที่คอยให้ผลประโยชน์
9. ในการทำงานพัฒนาชุมชน ท่านตั้งใจ
1. ทำงานแบบปิดทองหลังพระ
  2. ทำงานแบบฉีกชีโรยหน้า
  3. ทำงานให้ดีเป็นที่รู้จักแก่คนอื่น
  4. ทำงานไปเรื่อย
  5. ทำงานให้เหมาะสมกับค่าตอบแทน
10. ท่านมีคติสำหรับตนเองในการทำงานอย่างไร
1. ทำ कामเพื่อนร่วมงาน
  2. ทำไปเรื่อย ๆ
  3. ทำ कामผู้บังคับบัญชาสั่ง
  4. ทำ कामใจตนเอง
  5. พยายามทำให้ดีอยู่เสมอ
11. ความปกติท่านเป็นคน
1. เฉย ๆ
  2. เกียจคร้าน
  3. ชยัน
  4. ค่อนข้างชยัน
  5. ค่อนข้างเกียจคร้าน
12. การที่ท่านสมัคร เป็นอาสาพัฒนาเพราะ
1. หางานอื่นทำไม่ได้
  2. พ่อแม่แนะนำให้มาสมัคร
  3. สมัคร कामเพื่อน
  4. อยากร เป็นพัฒนากร
  5. อยากรช่วยเหลือชาวชนบท

13. ถ้าท่านไ้รับมอบหมายให้ทำโครงการหนึ่งให้เสร็จภายในหนึ่งเดือน ท่านจะทำโครงการนั้นเสร็จ
1. มากกว่าหนึ่งเดือน เพราะโครงการที่ทำอาจยากก็ได้
  2. อาจมากกว่าหนึ่งเดือนเพราะตัวเองอาจป่วย
  3. อาจเสร็จภายในหนึ่งเดือน
  4. อาจมากกว่าหรือน้อยกว่าหนึ่งเดือน
  5. ภายในหนึ่งเดือน แม้จะมีอุปสรรคก็ตาม
14. ท่านคิดว่าการทำงานอาสาพัฒนาแบบไหนดีที่สุด
1. ทำไปเรื่อย ๆ
  2. ทำ कामเพื่อนร่วมงาน
  3. ทำ कामผู้บังคับบัญชาสั่ง
  4. ทำ कामใจตนเอง
  5. พยายามทำให้ที่อยู่เสมอ
15. เมื่อผู้อื่นมอบงานให้ทำ ท่านมักทำ
1. ไม่สำเร็จ
  2. ไม่ค่อยสำเร็จ
  3. สำเร็จบ้าง ไม่สำเร็จบ้าง
  4. ค่อนข้างสำเร็จ
  5. สำเร็จ
16. ในการทำงานร่วมกับชาวบ้าน กิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาหมู่บ้านจะสำเร็จได้ดังนี้ ท่านคิดว่า
1. เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านเท่านั้น ท่านไม่มีส่วนร่วมด้วยเลย
  2. เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านและท่านมีส่วนร่วมน้อย
  3. เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านและท่านมีส่วนร่วมด้วย
  4. เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านและท่านมีส่วนร่วมมากด้วย
  5. เกิดจากความร่วมมือของชาวบ้านและท่านมีส่วนร่วมอยู่บ้าง
17. เมื่อกรรมการหมู่บ้านประชุมตกลงกันให้ชุกบ่อน้ำในหมู่บ้าน เพื่อให้ชาวบ้านมีน้ำใช้ ในขณะที่ชุกบ่อน้ำปรากฏว่าเจือหิน ท่านจะแนะนำกรรมการหมู่บ้านอย่างไร
1. เลิกชุก
  2. หาสถานที่ชุกใหม่
  3. ชุกบ่อน้ำต่อไป
  4. ทักท้ออำเภอของความช่วยเหลือ
  5. ทำพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์

18. งานอาสาพัฒนาเป็นงานที่ท่านคิดว่า
1. ก่อนข้างมีเกียรติ
  2. ไม่มีเกียรติเลย
  3. มีเกียรติบ้าง
  4. มีเกียรติมาก
  5. มีเกียรติ
19. ถ้าท่านเป็นอาสาพัฒนา ท่านจะทำโครงการพัฒนาชุมชนให้เป็นโครงการที่
1. จะต้องทำเป็นบางครั้งบางคราว
  2. ค่อย ๆ ทำไปตามแต่โอกาสอำนวย
  3. ทำบ้างหยุดบ้าง
  4. ทำสำเร็จบ้าง ไม่สำเร็จบ้าง
  5. ต้องทำให้สำเร็จเพราะมีโครงการอื่นอีกมากมายหมุนเวียนมาให้ทำ
20. การเป็นอาสาพัฒนาอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกลและทุรกันดารถึง 1 ปี ท่านคิดว่า
1. คงอยู่ไม่ถึง 1 ปี เพราะถ้าหางานใหม่ได้คงลาออกแน่
  2. พอทนอยู่ได้
  3. ทนอยู่ได้เพราะชอบงานนี้
  4. อาจอยู่ได้เพราะเป็นอาสาพัฒนาแล้ว
  5. ถ้าทนอยู่ไม่ได้ก็ทำเรื่องขอย้าย
21. ความปกติท่านเป็นคน
1. อยากรช่วยเหลือคนอื่น
  2. ชอบเก็บตัว
  3. ชอบถ่อมตัว
  4. อยากรได้รับการยกย่องจากคนอื่นบ้าง
  5. อยากรให้คนอื่นยกย่องมาก
22. เมื่อกำหนดจัดงานขึ้นบ้านใหม่ ในฐานะที่ท่านเป็นอาสาพัฒนาประจำตำบลนั้น ท่านจะ
1. ไปร่วมงานพอเป็นพิธีแล้วลากลับ
  2. ไม่ไปร่วมงาน
  3. ไปบ้านกำนันหลังจากเลิกงานแล้ว
  4. ไปร่วมงานและช่วยทำงานในพิธี
  5. ไม่ไปร่วมงานแต่ส่งเงินไปช่วย
23. ในการวางแผนโครงการชุกชุมสิ่งนี้ที่ท่านคิดว่าโครงการ
1. ชุกเพื่อให้หน้าโหลถึงนาก็พอแล้ว
  2. ชุกเพื่อใช้เฉพาะหน้าแล้ว
  3. ชุกเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
  4. ชุกให้พอดีกับงบประมาณที่ได้รับ
  5. ชุกให้ลึกพอที่จะเลี้ยงปลาได้เพื่อวางแผนโครงการเลี้ยงปลาในปีต่อไป

24. การปกกิทานเป็นคน

1. กังใจทำอะไรแล้วมักไม่สำเร็จ
2. กังใจทำอะไรแล้วทงสำเร็จ
3. กังใจทำอะไรแล้วสำเร็จบ้าง ไม่สำเร็จบ้าง
4. กังใจทำอะไรแล้วมักไม่ค่อยสำเร็จ
5. กังใจทำอะไรแล้วไม่สำเร็จเลย

25. เมื่อท่านคิดปรับปรุงถนนในหมู่บ้าน ท่านคิดว่า

1. ทงปรับปรุงถนนให้เรียบ เพื่อให้รถวิ่งออกหมู่บ้านได้สะดวก
2. ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงถนนให้เรียบ เพราะหน้าฝนถนนจะแฉะและเป็นหลุม
3. ควรปรับปรุงถนนให้อยู่ในสภาพที่รถพอวิ่งได้
4. ไม่ตงปรับปรุงถนนให้ทันึก เพราะชาวบ้านส่วนมากไม่มีรถส่วนตัว
5. ปรับปรุงถนนอย่างไรก็ได้

26. ในการทำโครงการใหญ่และสำคัญ ท่านจะเลือกเพื่อนร่วมงาน

1. ที่เข้ากับท่านได้
2. ที่ซื่อสัตย์ต่อท่าน
3. ที่ฟังความคิดเห็นท่าน
4. ที่ให้ประโยชน์แก่ท่าน
5. ที่มีความสามารถ

27. เมื่อท่านปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน ท่านคิดทำงานแบบ

1. คอยฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา
2. หลบเลี้ยงงาน
3. ทำให้เร็วและดีที่สุด
4. ตามใจตนเอง

28. ในการฝึกอบรมกลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ใหม่ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานตามโครงการนี้ ท่านควร

1. ไปร่วมในพิธีเปิดฝึกอบรมก็พอแล้ว
2. อยู่ร่วมดูแลและช่วยแก้ไขปัญหาค่าเงินงานสำเร็จลุล่วงไปก็วยก
3. ให้วิทยากรที่เชิญมาฝึกอบรมกันเอง
4. อยู่ร่วมการฝึกอบรมในขณะที่ผู้บังคับบัญชามาก
5. คอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการฝึกอบรม

29. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนึ่งให้เงินงบประมาณพัฒนาจังหวัดแก่ท่าน เพื่อวางโครงการพัฒนาจังหวัดนั้น ท่านคิดว่าวางโครงการพัฒนา

1. ให้ประชาชนในจังหวัดนั้นได้รับผลประโยชน์มากที่สุด
2. ให้ประชาชนในจังหวัดนั้นได้รับผลประโยชน์
3. ให้ประชาชนในจังหวัดนั้นได้รับผลประโยชน์บ้าง
4. ให้สมาชิกสภาผู้แทนที่ให้เงินได้รับผลประโยชน์
5. ให้ตนเองได้รับผลประโยชน์

30. ในการทำงานพัฒนาชุมชน เพื่อนร่วมงานที่ดีที่สุดของท่านคือ

1. เพื่อนที่ไว้ใจ
2. เพื่อนที่ซื่อสัตย์
3. เพื่อนที่มีความคิดเห็นเหมือนกับท่าน
4. เพื่อนที่มีความสามารถ
5. เพื่อนที่ให้ผลประโยชน์แก่ท่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวางแผนผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ภูมิหลังทั่วไปของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	114	37.5
หญิง	190	62.5
รวม	304	100.0

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
20 - 24	206	67.8
25 - 29	91	30.0
30 - 34	7	3.2
รวม	304	100.0

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำนวนตาม
การศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์	65	21.4
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง	115	37.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	98	32.2
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	26	8.6
รวม	304	100.0

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำนวนตามภาค
ภูมิศาสตร์

ภาคภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
ภาคใต้	62	20.4
ภาคเหนือ	84	27.6
ภาคกลาง	50	16.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	108	34.6
รวม	304	100.0

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 จำแนกตาม รายได้ของครอบครัวต่อปี

รายได้ของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	120	39.5
20,001 - 30,000 บาท	80	26.3
30,001 - 40,000 บาท	49	16.1
40,001 - 50,000 บาท	23	7.6
50,000 บาทขึ้นไป	32	10.5
รวม	304	100.0

ตอนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงาน อาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน

2.1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน

ตารางที่ 13 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

การฟังวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ฟัง	288	94.7
ไม่ฟัง	16	5.3
รวม	304	100.0

ตารางที่ 14 พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

การอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
อ่าน	295	97.0
ไม่อ่าน	9	3.0
รวม	304	100.0

2.2 พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน

ตารางที่ 15 พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

การฟังวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ฟัง	228	75.0
ไม่ฟัง	76	25.0
รวม	304	100.0

ตารางที่ 16 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
ประเภทหนังสือพิมพ์

การอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
อ่าน	224	73.7
ไม่อ่าน	80	26.3
รวม	304	100.0

2.3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน จำแนกตามความถี่

ตารางที่ 17 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ จำแนกตามความถี่

ความบ่อยครั้ง / สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	191	62.8
5-6 ครั้ง	29	9.5
3-4 ครั้ง	47	15.5
1-2 ครั้ง	21	6.9
ไม่ฟังเลย	16	5.3
รวม	304	100.0

ตารางที่ 18 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์
จำแนกตามความถี่

ความบ่อยครั้ง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	137	45.1
5-6 ครั้ง	35	11.5
3-4 ครั้ง	72	23.7
1-2 ครั้ง	51	16.8
ไม่อ่านเลย	9	3.0
รวม	304	100.0

2.4 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจาก
สื่อมวลชน จำแนกตามความถี่

ตารางที่ 19 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
ประเภทวิทยุ จำแนกตามความถี่

ความบ่อยครั้ง/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
เกินกว่า 6 ครั้ง	113	37.2
5-6 ครั้ง	33	10.9
3-4 ครั้ง	38	12.5
1-2 ครั้ง	44	14.5
ไม่ฟังเลย	76	25.0
รวม	304	100.0

ตารางที่ 20 พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
ประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่

ความบ่อยครั้ง / สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
เกินกว่า 6 ครั้ง	75	24.7
5-6 ครั้ง	28	9.2
3-4 ครั้ง	53	17.4
1-2 ครั้ง	68	22.4
ไม่อ่านเลย	80	26.3
รวม	304	100.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจาก สื่อมวลชน

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารทั่วไปจาก สื่อมวลชนประเภทวิทยุ

เพศ	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ชาย	35.2 (107)	2.3 (7)
หญิง	59.5 (181)	3.0 (9)
รวม	94.7 (288)	5.3 (16)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสาร
ทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

การศึกษา	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์	21.1 (64)	.3 (1)
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	34.2 (104)	3.6 (11)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	31.3 (95)	1.0 (3)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	8.2 (25)	.3 (1)
รวม	94.7 (288)	5.3 (16)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับพฤติกรรมการเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

รายได้ของครอบครัว	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ต่ำ	36.8 (112)	2.6 (8)
ค่อนข้างต่ำ	25.7 (78)	.7 (2)
ปานกลาง	15.8 (148)	.3 (1)
ค่อนข้างสูง	6.6 (20)	1.0 (2)
สูง	9.9 (30)	.7 (2)
รวม	94.7 (288)	5.3 (16)

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจกับพฤติกรรมการ
เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจาก
สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

เพศ	การเปิดรับ	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ชาย	36.8 (112)	7 (2)
หญิง	60.2 (183)	2.3 (7)
รวม	37.5 (114)	62.5 (190)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษากับพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสาร
ทั่วไปจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

การศึกษา	การเปิดรับ	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์	21.4 (65)	0.0 (0)
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	36.2 (110)	1.6 (5)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	30.9 (94)	1.3 (4)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	8.6 (26)	0.0 (0)
รวม	97.0 (295)	3.0 (9)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการเบิกจ่ายสารทั่วไปจาก
สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

รายได้ของครอบครัว	การเบิกจ่าย	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ต่ำ	37.8 (115)	1.6 (5)
ค่อนข้างต่ำ	26.0 (79)	.3 (1)
ปานกลาง	15.5 (47)	.7 (2)
ค่อนข้างสูง	7.2 (22)	.3 (1)
สูง	10.5 (32)	0.0 (0)
รวม	97.0 (295)	3.0 (9)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจกับพฤติกรรม
การเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน
ประเภทวิทยุ

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารรับสมัครงาน
อาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

เพศ	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ชาย	25.3 (77)	12.2 (37)
หญิง	49.7 (151)	12.8 (39)
รวม	75.0 (288)	25.0 (76)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษากับพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสาร
การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

การศึกษา	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์	12.2 (37)	9.2 (28)
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	30.3 (92)	7.6 (23)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	25.3 (77)	6.9 (21)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	7.2 (22)	1.3 (4)
รวม	75.0 (228)	25.0 (76)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับพฤติกรรมการเปิดรับ
ข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ

รายได้ของครอบครัว	การเปิดรับ	
	ฟัง	ไม่ฟัง
ต่ำ	34.5 (105)	4.9 (15)
ค่อนข้างต่ำ	18.8 (57)	7.6 (23)
ปานกลาง	11.5 (35)	4.6 (14)
ค่อนข้างสูง	3.6 (11)	3.9 (12)
สูง	6.6 (20)	3.9 (12)
รวม	75.0 (228)	25.0 (76)

ศูนย์วิทยุพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

เพศ	การเปิดรับ	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ชาย	28.3 (86)	9.2 (28)
หญิง	45.4 (138)	17.1 (52)
รวม	73.7 (224)	26.3 (80)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษากับพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสาร
การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

การศึกษา	การ เปิดรับ	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ปริญญาตรีทาง สังคมศาสตร์	17.8 (54)	3.6 (11)
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	28.3 (86)	9.5 (29)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	21.7 (66)	10.5 (32)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	5.9 (18)	2.6 (8)
รวม	73.7 (224)	26.3 (80)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการ
รับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์

รายได้ของครอบครัว	การเปิดรับ	
	อ่าน	ไม่อ่าน
ต่ำ	31.6 (96)	7.9 (24)
ค่อนข้างต่ำ	19.1 (58)	7.2 (22)
ปานกลาง	11.8 (36)	4.3 (13)
ค่อนข้างสูง	4.6 (14)	3.0 (9)
สูง	6.6 (20)	3.9 (12)
รวม	73.7 (224)	26.3 (80)

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชน (อัตราร้อย)

ประเภทของสื่อ	การแสวงหา		
	แสวงหา	ไม่แสวงหา	รวม
สื่อบุคคล	63.3	36.7	100
สื่อมวลชน	59.4	40.6	100

ผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนาแสวงหาข่าวสาร ใ้ทั้ง สื่อบุคคลและสื่อมวลชน

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากประเภทของสื่อบุคคลและสื่อมวลชนของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา (อัตราร้อย)

ประเภทของสื่อบุคคลและสื่อมวลชน	การแสวงหา	
	แสวงหา	ไม่แสวงหา
เพื่อน	66.4	33.6
บิดามารดา	51.3	48.7
ญาติ	54.6	45.4
เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	80.9	19.1
วิทยุ	53.0	47.0
หนังสือพิมพ์	58.2	41.8
เอกสาร เผยแพร่	67.1	32.9

ผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนาแสวงหาข่าวสารจากประเภทของสื่อบุคคลและสื่อมวลชนทั้งแกหนึ่งประเภทขึ้นไป

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละลักษณะพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม
ของผู้สมัคร เป็นพัฒนา

ลักษณะพฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
พูดคุย	32	10.5
ปรึกษาหารือ	72	23.7
คนควาเอกสาร	70	23.0
สอบถาม	130	42.8
รวม	304	100

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของเหตุผลในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมของผู้สมัคร
เป็นอาสาพัฒนา

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อช่วยในการตัดสินใจสมัครงาน	114	37.5
เพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	161	52.0
เพื่อประเมินคุณภาพงาน	29	9.5
รวม	304	100

ภาคผนวก จ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติความเป็นมาของโครงการอาสาพัฒนา

โครงการอาสาพัฒนาเมื่อเริ่มตั้งมีชื่อว่า "โครงการอาสาพัฒนาชนบท" สาเหตุที่เกิดโครงการนี้ขึ้น เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการหน่วยสันติภาพระหว่างประเทศ (The International Peace Corps Secretariat Office) ซึ่งตั้งขึ้นที่ประเทศ เปอร์โตริโก (Puerto Rico) เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2505 มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความคิดเห็นประสพการณ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาสาสมัครระหว่างประเทศ ได้ส่งคณะผู้แทนมาทางภาคตะวันออกเฉียงและประเทศไทย เมื่อปี 2506 เพื่อสำรวจความสนใจเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครขึ้นในประเทศไทย

จากการมาสำรวจของคณะผู้แทนนี้ คณะกรรมการวิเทศสหการได้ประชุมปรึกษาหารือกันเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2506 เห็นสมควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครขึ้นเพื่อไปช่วยปฏิบัติงานด้านพัฒนาชุมชน นิคมสร้างตนเองและอื่น ๆ พร้อมทั้งได้ขอร้องให้กรมวิเทศสหการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบ และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ร่วมกันร่างโครงการเรื่องนี้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าของเรื่อง

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอโครงการอาสาพัฒนาชนบทต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนตุลาคม 2507 คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติรับหลักการ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 508 และให้เริ่มดำเนินการตามโครงการในปีงบประมาณ 2509 เป็นต้นไป

ต่อมาได้มีการประชุมหารือระหว่างผู้แทนกระทรวงกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2508 เพื่อพิจารณาถึงเรื่องสำคัญ ๆ อันจะเป็นหลักของการดำเนินงานโครงการอาสาพัฒนาชนบท อาทิ การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการอาสาพัฒนาชนบท การจัดตั้งสำนักงานอาสาพัฒนาชนบท การคัดเลือก การฝึกอบรมอาสาพัฒนา และอื่น ๆ และมีการดำเนินงานมาเป็นขั้นตอนนี้

1. คณะรัฐมนตรีประชุมปรึกษาลงมติแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการอาสาพัฒนา วันที่ 8 มิถุนายน 2508 ให้มีหน้าที่พิจารณา กำหนดนโยบาย อนุมัติแผนงานและแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกอาสาพัฒนา และอนุกรรมการอื่น ๆ ตามความจำเป็น และ

ประธานการดำเนินงานของหน่วยอาสาพัฒนาชนบทให้เป็นไปตามโครงการอาสาพัฒนาชนบท
ซึ่งจะเป็นผลให้การดำเนินงานโครงการบรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายของทางราชการ

2. คณะกรรมการอำนวยการอาสาพัฒนาชนบทได้ประชุมกันครั้งแรกเมื่อ
วันที่ 23 มิถุนายน 2508 มีมติ

(1) ให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกอาสาพัฒนา ประกอบด้วย
กรรมการจำนวน 5 นาย ประกอบด้วย

1. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นประธาน
2. นายแพทย์อรุณ ภาคสุวรรณ	เป็นกรรมการ
3. นายแพทย์มะลิ ไทยเหนือ	"
4. นายกมล สุขประเสริฐ	"
5. นายประธา เขาวชิลป์	"

(2) ให้สอบถามถึงความต้องการอาสาพัฒนาไปยังจังหวัดต่าง ๆ

(3) ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานอาสาพัฒนาชนบท เพื่อจะได้เป็นผู้
รับผิดชอบดำเนินงานด้านนี้เต็มเวลา

3. ทศนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แต่งตั้ง นายชลอ วนะภักดิ์
ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานอาสาพัฒนาชนบท
เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2508

4. ประกาศแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกอาสาพัฒนาเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม
2508 ให้มีหน้าที่ดำเนินการคัดเลือกอาสาพัฒนาตามระเบียบว่าด้วยการคัดเลือกอาสาพัฒนา
ซึ่งประกอบด้วย

1. นายทวี แรงธำ	เป็นประธานกรรมการอำนวยการ
2. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ	"
4. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	"
5. ปลัดกระทรวงเกษตร	"
6. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ	"
7. ผู้อำนวยการสำนักงานประมง	"

8. อธิบดีกรมวิเทศสหการ	เป็นกรรมการ
9. อธิบดีกรมการปกครอง	"
10. อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์	"
11. อธิบดีกรมอนามัย	"
12. อธิบดีกรมพัฒนาชุมชน	"
13. หัวหน้ากองปฏิบัติ กรมการพัฒนาชุมชน	
ในฐานะเจ้าหน้าที่สำนักงานอาสาพัฒนาชนบท เป็นเลขานุการ	
14. เจ้าหน้าที่สำนักงานอาสาพัฒนาชนบท	
ผู้ช่วยหัวหน้ากองปฏิบัติการ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

5. ได้สอบถามความต้องการอาสาพัฒนาไปยังจังหวัดต่าง ๆ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2508 เพื่อรวบรวมจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกและจัดสรรอาสาพัฒนาให้จังหวัดต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

6. คณะอนุกรรมการคัดเลือกอาสาพัฒนาได้ประชุมกันครั้งแรก เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2508 ได้พิจารณาถึงแบบใบสมัคร แบบใบรับรอง คุณสมบัติของอาสาพัฒนา เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในโครงการ วิธีการคัดเลือก ซึ่งประกอบด้วยการพิจารณาใบสมัครและใบรับรอง การทดสอบโดยวิธีต่าง ๆ และการสอบสัมภาษณ์รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาพัฒนาด้วย

คณะกรรมการอำนวยการอาสาพัฒนาชนบทได้ดำเนินการอย่างรีบเร่งเพื่อคัดเลือกอาสาพัฒนาปฏิบัติงานให้ทันทันปีงบประมาณ 2509

เมื่อเริ่มดำเนินงานตามโครงการอาสาพัฒนาชนบท มีการจัดตั้งสำนักงานอาสาพัฒนาชนบทขึ้นในกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อำนวยการ ต่อมาเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2511 กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้อธิบดีกรมการพัฒนารัฐชนบทเป็นผู้อำนวยการสำนักงานอาสาพัฒนาชนบท และเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2512 กรมการพัฒนารัฐชนบทได้มีคำสั่งให้สำนักงานอาสาพัฒนาชนบท อยู่ในความรับผิดชอบของกองฝึกอบรม กรมการพัฒนารัฐชนบท

ต่อมาจึงได้มีการแยกสำนักงานอาสาพัฒนาชนบทให้เป็นหน่วยงานอิสระ มีฐานะเทียบเท่ากอง ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการพัฒนารัฐชนบท หลังจากนั้นได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมการพัฒนารัฐชนบท กระทรวงมหาดไทยใหม่ ให้สำนักงานอาสาพัฒนาชนบท เป็น

กองอาสาพัฒนาในกรมการศึกษานานาชาติ กระทรวงมหาดไทย เมื่อ พ.ศ. 2519 และเปลี่ยนชื่อ
โครงการอาสาพัฒนาชนบทเป็น โครงการอาสาพัฒนา

ในช่วงระยะแรกของการดำเนินงาน อาสาพัฒนาแต่ละคนมีระยะเวลาปฏิบัติงาน
งาน 2 ปี โดยไม่รวมระยะเวลาฝึกอบรม 2 เดือน ปัจจุบันระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
อาสาพัฒนาได้ลดลงเหลือเพียง 1 ปี

ระหว่างการปฏิบัติงานเป็นอาสาพัฒนาในตำบล หมู่บ้าน อาสาพัฒนาจะได้รับ
ค่าตอบแทนเหมาจ่ายเดือนละ 1,865 บาท และได้รับค่าบำเหน็จรางวัลอีก 5,000 บาท
เมื่อได้ปฏิบัติงานในหน้าที่สำเร็จครบ 1 ปี ในระยะเริ่มแรกอาสาพัฒนาได้รับค่าตอบแทน
เหมาจ่ายเดือนละ 500 บาท และขอปรับเรื่อยมาตามภาวะค่าครองชีพที่สามารถดำรงชีวิต
อยู่ได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่เป็น 700 บาท 900 บาท 1,200 บาท 1,340 บาท 1,610 บาท
จนถึง 1,865 บาท ในปัจจุบันตามที่กระทรวงการคลังอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ ส่วนเงินค่า
บำเหน็จรางวัลนั้นยังมีอยู่เท่าเดิมคือ 5,000 บาท

ในกรณีที่อาสาพัฒนาปฏิบัติงานไม่ครบ 1 ปี สาเหตุจากการลาออกหรือถูกให้ออก
อาสาพัฒนาจะถูกปรับในวงเงินไม่เกิน 5,000 บาท หรือ 2 เท่าของค่าใช้จ่ายในการ
ฝึกอบรม

จากระยะเริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน มีอาสาพัฒนา 26 รุ่น จำนวน 1,933 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

- พ.ศ. 2486 เกิดที่ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. 2502 จบชั้นมัธยมปีที่ 6 จากโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชู จังหวัดสงขลา และสอบได้ทุนการศึกษาจากจังหวัดสงขลา เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จังหวัดธนบุรี
- พ.ศ. 2504 จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และสอบเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- พ.ศ. 2506 จบอนุปริญญาการศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- พ.ศ. 2509 จบประโยคครูพิเศษมัธยม (สมัครสอบ) จากกระทรวงศึกษาธิการ และสอบเข้าศึกษาต่อที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. 2512 จบปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 อีตธี รัชมหาราชครุฑที่โรงเรียนคาราคาม กรมสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ
 ปัจจุบัน รัชมหาราชที่กองอาสาพัฒนา กรมการพัฒนารัฐมชน กระทรวงมหาดไทย

